

Fotók: MKE

A könyvtáros szakmai egyesületek megújulása globális kontextusban: a Magyar Könyvtárosok Egyesületének stratégiája az IFLA MLAS prioritásai tükrében

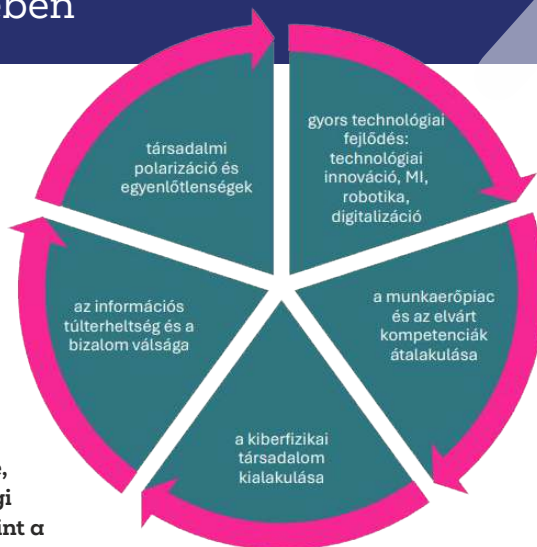
BEVEZETŐ

A könyvtári szektor világszerte jelentős strukturális és technológiai átalakuláson megy keresztül. A digitális transzformáció, a digitalizáció, a mesterséges intelligencia térnyerése, a felhasználói igények változása, valamint a szakmai közösségek működésének és igényeinek átalakulása új kihívások elé állítja a könyvtárakat, könyvtárosokat és a könyvtári szakmai szervezeteket.

Ebben a gyorsan változó környezetben különösen fontosá válik, hogy a könyvtáros egyesületek világos stratégiával és hosszú távú jövőképpel rendelkezzenek. A szakmai szervezetek megerősítését szolgálják az International Federation of Library Associations and Institutions – Management of Library Associations Section (MLAS) 2025–2027-es stratégiai prioritásai is, amelyek a könyvtáros egyesületek fenntarthatóságát, közösségi erejét és nemzetközi szakmai együttműködését kívánják erősíteni.

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete (MKE) stratégiai megújulása jól példázza, miként kapcsolódhatnak a nemzeti szakmai szervezetek a globális szakmai irányokhoz, miközben saját szakmai és társadalmi környezetük kihívásaira is választ adnak. Az 1935-ben alapított egyesület a magyar könyvtáros szakma egyik legfontosabb közössége. Az elmúlt évek változásai, kihívásai – a digitális transzformáció, a szakmai generációváltás, a tagsági és használói igények változása, a működési környezet változása, valamint a könyvtárak társadalmi szerepének erősödése – szükségessé tették a szervezet stratégiai irányainak újragondolását.

Az MLAS 2025–2027 közötti időszakra meghatározott stratégiai prioritásai szorosan kapcsolódnak az IFLA 2024–2029-es stratégiájához és a szervezet közelgő, 2027-es centenáriumához. A program három kulcsterületre összpontosít: a könyvtári szakmai szervezetek **pénzügyi fenntarthatóságának erősítésére, a tagság bevonására és közösségi aktivitásának növelésére, valamint a kommunikáció és társadalmi láthatóság fejlesztésére.** A kezdeményezés célja, hogy

MKE STRATÉGIA – 2026–2030

Az MKE 2026–2030 közötti stratégiája három alapvető pillérré épül:

Tudás – Közösség – Fenntarthatóság

Ez a keretrendszer jól kapcsolódik az IFLA MLAS stratégiai irányaihoz.

A szakmai tudás és kompetenciák fejlesztése

Az MKE stratégia egyik kiemelt célja a könyvtárosok folyamatos szakmai fejlődésének támogatása. A könyvtárak egyre inkább digitális és adatvezérelt környezetben működnek, ezért különösen fontos a digitális kompetenciák, az információs műveltség, valamint az új technológiák – például a mesterséges intelligencia – alkalmazásának fejlesztése.

Az MKE szakmai konferenciák, szakmai workshopok, speciális szakmai képzések és módszertani programok révén kíván hozzájárulni a könyvtárosok szakmai felkészültségének erősítéséhez. A jövőben az MKE még inkább a szakmai tudásmegosztás és az innováció platformjaként kíván működni.

A jövőben az MKE még inkább a szakmai tudásmegosztás és az innováció platformjaként kíván működni

a könyvtári egyesületek világszerte erősebb szervezeti alapokkal, aktív szakmai közösségekkel és hatékony érdekképviseleti szereppel tudjanak működni a gyorsan változó társadalmi és technológiai környezetben. A cikkben arra vállalkozom, hogy az IFLA MLAS stratégiai prioritásai és javaslatai tükrében vizsgálom meg az MKE új stratégiáját.

Aktív és támogató szakmai közösség építése

Az új MKE stratégia másik fontos eleme a könyvtáros szakmai közösség megerősítése. A szakmai egyesületek számára világszerte kihívást jelent a tagság megújítása és a fiatal szakemberek bevonása, miközben fontos a tapasztalt generációk tudásának megőrzése is.

Az MKE ennek érdekében több szakmai kezdeményezést tervez, többek között mentorprogramokat fiatal és tapasztalt könyvtárosok között, szakmai közösség-építő programokat, valamint a fiatal könyvtárosok bevonását támogató kezdeményezéseket, pályázatokat, ösztöndíjakat és szakmai lehetőségeket. Ezek a programok hozzájárulhatnak a szakmai identitás erősítéséhez és egy még aktívabb szakmai közösség kialakításához.

Fenntartható és stabil szakmai szervezet

A szakmai egyesületek működésének hosszú távú fenntarthatósága ma világszerte kiemelt kérdés. Az MKE stratégiájában ezért hangsúlyos szerepet kap a szervezeti stabilitás és a pénzügyi fenntarthatóság erősítése.

Az egyesület a jövőben új partnerségi modellek, pályázati lehetőségek és intézményi együttműködések révén kívánja bővíteni működési lehetőségeit, valamint erősíteni a könyvtárak társadalmi láthatóságát és szakmai érdekképviseletét.

Nemzetközi együttműködés és közös jövő

A könyvtáros szakmai szervezetek jövője egyre inkább a nemzetközi együttműködésekre épül. A nemzeti stratégiák és a glo-

Az MKE stratégiája külön figyelmet fordít olyan területekre is, amelyek a nemzetközi szakmai diskurzusban egyre fontosabbá válnak, például a könyvtárosok mentális jóllétének támogatására, a mesterséges intelligencia könyvtári alkalmazására, valamint a generációk közötti tudásmegosztás ösztönzésére

bális szakmai irányok összekapcsolása hozzájárulhat a szakma nemzetközi fejlődéséhez és a közös kihívások kezeléséhez.

A Magyar Könyvtárosok Egyesületének stratégiai megújulása azt mutatja, hogy a hazai szakmai szervezetek képesek a globális irányelveket saját szakmai környezetükhöz igazítani, miközben aktív szerepet vállalnak a nemzetközi könyvtári közösség építésében.

Az MKE stratégiája külön figyelmet fordít olyan területekre is, amelyek a nemzetközi szakmai diskurzusban egyre fontosabbá válnak, például a könyvtárosok mentális jóllétének támogatására, a mesterséges intelligencia könyvtári alkalmazására, valamint a generációk közötti tudásmegosztás ösztönzésére.

ÖSSZEGZÉS

A **Tudás – Közösség – Fenntarthatóság** hármas pillérére épülő stratégia jól illeszkedik a könyvtáros szakmai szervezetek globális irányaihoz. A szakmai kompetenciák fejlesztése, az aktív szakmai közösség építése és a fenntartható szervezeti működés erősítése olyan célok, amelyek a nemzeti és a nemzetközi könyvtári stratégiák közös metszéspontjában állnak.

A Magyar Könyvtárosok Egyesületének példája azt mutatja, hogy a könyvtáros egyesületek képesek egyszerre reagálni a helyi szakmai kihívásokra és kapcsolódni a globális szakmai prioritásokhoz. Ez a megközelítés hozzájárulhat ahhoz, hogy a könyvtáros szakmai szervezetek a jövőben is meghatározó szerepet töltsenek be a tudásalapú társadalmak fejlődésében.

A Magyar Könyvtárosok Egyesületének tapasztalatai azt mutatják, hogy a hazai könyvtáros egyesületek stratégiai megújulása szorosan kapcsolódhat a globális szakmai irányokhoz. A nemzeti és nemzetközi szakmai stratégiák közötti kapcsolódások erősítése hozzájárulhat ahhoz, hogy a könyvtáros szakmai szervezetek a jövőben is meghatározó szerepet töltsenek be a tudásalapú társadalmak fejlődésében.